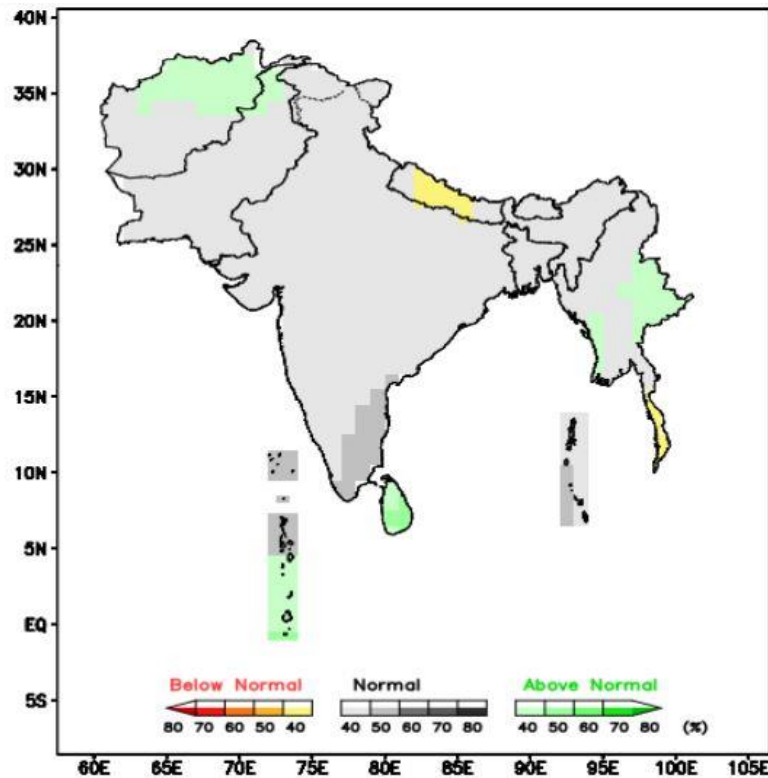

सन् २०१९ को अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको वर्षा तथा तापक्रम सम्बन्धि दक्षिण एसियाली जलवायु दृष्टिकोण मञ्चको साझा दृष्टिकोण

यही सेप्टेम्बर २३ देखि २५ सम्म भारतको केरलामा सम्पन्न पन्द्रौं दक्षिण एसियाली जलवायु दृष्टिकोण मञ्चले विभिन्न जलवायु प्रारूप (Climate Model) को आधारमा आगामी अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको सरदर वर्षा र तापक्रम सम्बन्धि साझा निष्कर्ष तयार गरेको छ, जुन तलको चित्रमा देखाईको छ। जस अनुसार नेपालमा आगामी अक्टोवर, नोभेम्बर र डिसेम्बर महिनामा प्रदेश नं २ र प्रदेश नं ३ का पश्चिम भागहरू, गण्डकी प्रदेश र कर्णाली प्रदेशका अधिकांस भूभागहरूमा सरदर भन्दा कम (below normal) वर्षा र बाँकी भू-भागहरूमा भने सरदर (normal) वर्षा हुने सम्भावना छ। त्यसैगरि यस समयमा दक्षिण एसियामा बढी वर्षा हुने श्रीलंका, माल्दिभ्स र पूर्वी म्यानमारका अधिकांस भूभागहरूमा सरदरभन्दा बढी (above normal) र दक्षिणी म्यानमारमा सरदर भन्दा कम र बाँकी क्षेत्रहरूमा भने सरदर वर्षा हुने सम्भावना छ। तापक्रममा भैरहेको वृद्धिको निरन्तरताको परिवेशमा यस समयमा दक्षिण एसियाली क्षेत्रका अधिकांस भू-भागहरूको तापक्रम सरदर वा सरदर भन्दा केही बढी हुने अनुमान गरिएको छ।

चित्र १: सन् २०१९ को अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको ऋतुगत वर्षा (सरदर भन्दा कम, सरदर र सरदर भन्दा बढी) को संभावना आँकलन

यो दक्षिण एसियाली जलवायुको ऋतुगत साझा दृष्टिकोण दक्षिण एसियाको हावापानीलाई मुख्य प्रभाव पार्ने विद्यमान जलवायुको अवस्था र विश्वव्यापी जलवायु प्रारूपहरूको ऋतुगत पूर्वानुमानहरूको विश्लेषण गरी

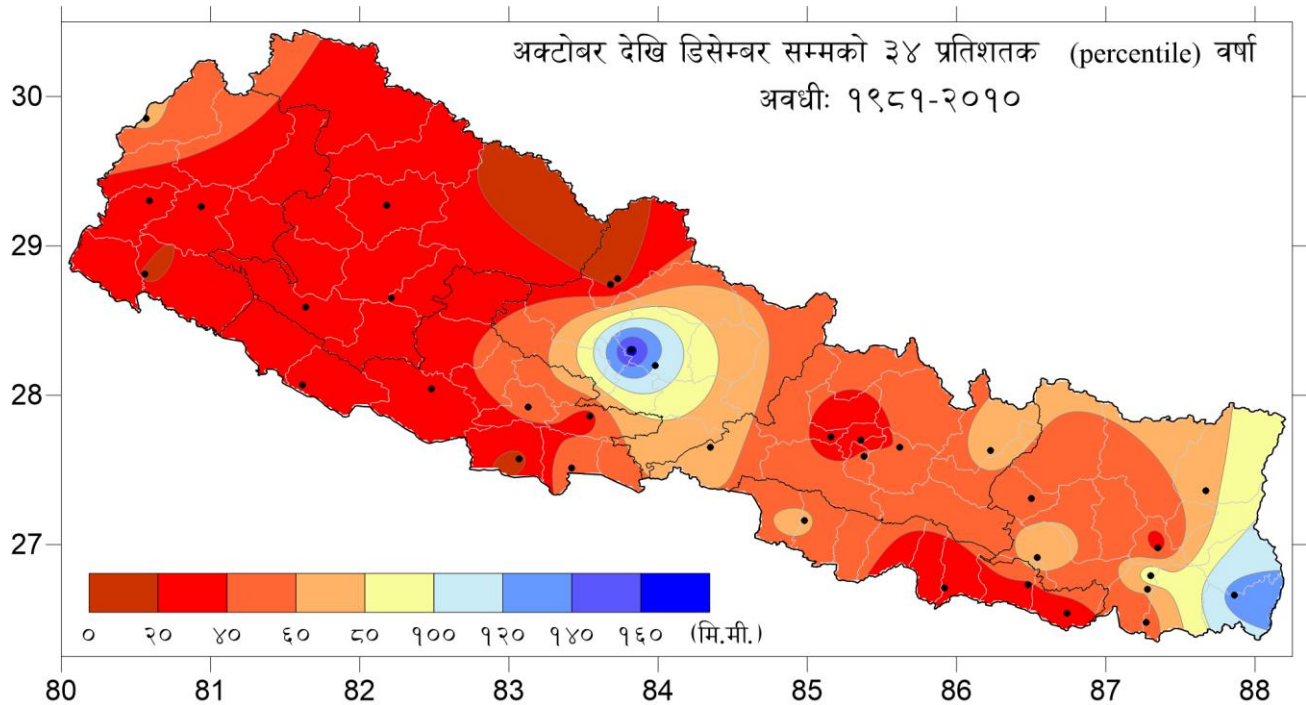

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा

बेलायत, जापान तथा दक्षिण एसियाका मौसमविद्हरूद्वारा तयार गरिएको हो। उक्त साझा दृष्टिकोण तयार गर्ने क्रममा दक्षिण एसियाको हावापानीलाई प्रभाव पार्ने प्रसान्त महासागरको पानीको तापक्रममा निर्भर रहने El Nino/La Nina र Southern Oscillation अर्थात् ENSO को हालको तटस्थ अवस्था र हिन्द महासागरमा विकसित हुने दुई ध्रुविय सामुन्द्रिक तापक्रमको (Indian Ocean Dipole) हालको धनात्मक फरकको अवस्था उल्लेखित अवधिमा पनि निरन्तर कायम रहिरहने आँकलनलाई आधार मानिएको छ। यस अलावा यस क्षेत्रको तापक्रम र वर्षाको प्रकृतिलाई असर गर्नसक्ने अन्य क्षेत्रिय तथा विद्ययापीरूपमा देखा पर्नसक्ने जलवायुको अवस्था संगसंगै ऋतुगत परिवर्तनशिलताका कारकहरूलाई समेत मध्यनजर गरिएको छ ।

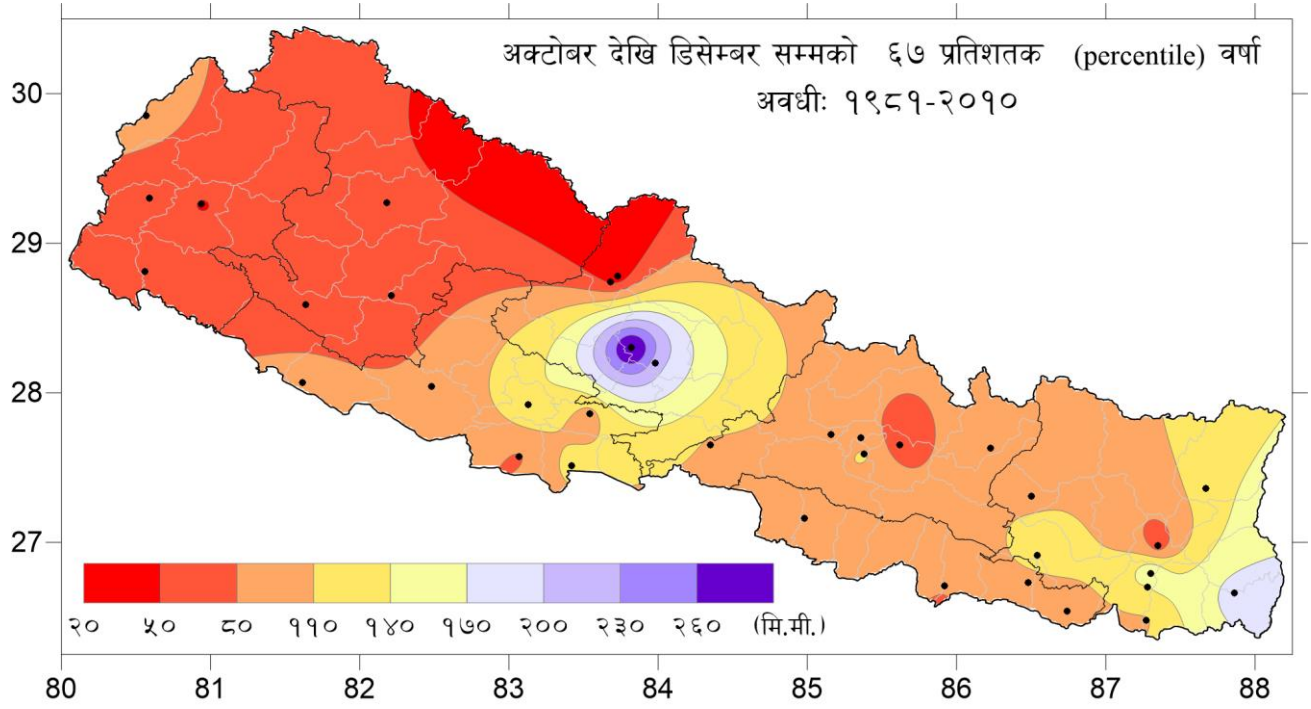
पुनश्च: सामान्यतया सरदर वर्षा (Normal Rainfall) भन्नाले कुनै स्थानको ३० वर्ष (सन् १९८१-२०१०) को ३४ देखि ६७ प्रतिशतक (percentile) श्रेणीको वर्षालाई बुझिन्छ भने सरदरभन्दा कम वा बढी वर्षा भन्नाले क्रमशः ३० वर्ष (सन् १९८१-२०१०) को वर्षाको ३४ प्रतिशतक भन्दा कम वा ६७ प्रतिशतक भन्दा बढी वर्षालाई बुझिन्छ। तलको चित्रहरू २ र ३ मा क्रमशः अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको जम्मा ऋतुगत वर्षाको ३४ प्रतिशतक र ६७ प्रतिशतक वर्षा देखाईएको छ।

चित्र २: अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको सन् १९८१-२०१० को ३४ प्रतिशतक (percentile) वर्षा कुनै पनि स्थानमा सो वर्षा भन्दा कम वर्षा भएमा सरदर भन्दा कम वर्षा भएको मानिन्छ ।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा

चित्र ३: अक्टोबर देखि डिसेम्बर सम्मको सन् १९८१-२०१० को ६७ प्रतिशतक (percentile) वर्षा कुनै पनि स्थानमा सो वर्षा भन्दा बढी वर्षा भएमा सरदर भन्दा बढी वर्षा भएको मानिन्छ ।